

Hållbarhetsanalysen 1C

För att göra en Hållbarhetsanalys behöver du logga in på Greppa Näringsens Mina sidor. Har du enskild firma så kan du logga in direkt med Bank-ID, men om du driver ett bolag kan du behöva fixa en fullmakt för att kunna logga in. Mer information och inloggning hittar du här:

<https://greppa.nu/rakna-och-gor-sjalv/rakna-sjalv/hallbarhetsanalysen>

Hållbarhetsanalysen består av sex olika områden, vi kallar det indikatorområden. Du kan gå igenom alla eller bara några stycken, men ju fler du går igenom desto mer heltäckande blir resultatet. För att göra området Övergödning behöver du ha en växtnärbalans. Det är även en fördel om du har fått rådgivningsmodulerna Klimatkollen och Energikollen.

När du har kommit in på Mina sidor välj ”Gör en hållbarhetsanalys”. Under Hållbarhetsanalys väljer du Ny hållbarhetsanalys:

Ny hållbarhetsanalys

Om du redan har gjort en Hållbarhetsanalys kan du under Hantera välja: Visa, Kopiera eller Ta bort.

På första sidan av Hållbarhetsanalysen måste du besvara de inledande frågorna och sedan spara för att komma vidare. Om det inte finns djur på gården skriv in siffran 0.

Nu kan du välja vilket indikatorområde du vill fylla i. Du måste inte fylla i alla utan du kan få resultat för varje indikatorområde separat. Tryck på:

Fyll i indikatorområde

Nu ska du fylla i alla frågor. Vissa frågor är redan besvarade. Uppgifterna är hämtade från rådgivningar lantbrukaren har fått tidigare inom Greppa Näringsen. På en del frågor finns möjligheten att svara ”Inte aktuellt” använd detta alternativ eller lämna cellen blank om detta är en irrelevant fråga för det aktuella företaget. Svaret ”Inte aktuellt” och blankt svar tas inte med beräkningarna av hållbarheten.

Spara för att få fram resultat på varje fråga när du jobbar med ett område. När du sparar får du också fram sammanställningen av resultat längst ner på

indikatorområdets sida. Klicka på Klar när du är färdig med ett område, resultatet från alla klarmarkerade områden visas samlat på Hållbarhetsanalysens första sida. Du kan alltid ångra en klarmarkering. Överst på ett indikatorområde hittar du knappen Ångra klarmarkering.

När du fått fram ett värde för en indikator och lantbrukaren vill veta mera kan du ta fram motsvarande bild i bildspelet och relaterade till den. Tipsa om vilka moduler som berör en viss modul om lantbrukaren är intresserade av mer rådgivning.

Övergödning

Kväveöverskott

Kväve- och fosforbalansen hämtas från den senaste växtnäringsbalansrådgivningen (max 2 år gammal)

Visa lantbrukaren hur hen ligger till genom att visa var hens gård hamnar i diagrammen i bildspelet

Tipsa om de moduler i 11-serien som är lämpligast

Fosforbalans

Välj den växtföljd som bäst passar

Tipsa om de moduler i 11-serien som är lämpligast (BCDE)

Utlakning av kväve

Eventuellt förfyllt värde är hämtad från tidigare gjord rådgivningsmodul. Välj annars om du vill använda värde från en utlakningsberäkning i Vera eller göra en egen beräkning här. Du gör en egen beräkning genom att svara på frågorna om bearbetning, gödsling etc. Välj de påståenden som passar bäst som svar för de sex frågorna.

Kväveeffektivitet i utfodringen

Kväveeffektiviteten hämtas om du fått en utfodringsmodul. Står det inget här så fyller du i själv, om du har denna uppgift, annars lämnar du tomt.

Ammoniakförluster

Om det finns djur på gården eller om det sprids stallgödsel på gården ska du ange ett värde för ammoniakförluster.

Eventuellt förifyllt värde är hämtad från en tidigare gjord rådgivningsmodul. Välj annars om du vill använda värde från en stallgödselberäkning i Vera eller göra en egen beräkning här. Du gör en egen beräkning genom att svara på frågorna om utfodring, stallmiljö, gödsellagring och spridning. . På gårdar utan djur kommer endast frågorna om lagring och spridning upp. Om lagring inte sker på gården så lämna dessa frågor obesvarade. Fråga lantbrukaren vilka påståenden som bäst passar verksamheten på företaget.

Om du har en siffra på kväveeffektiviteten ska du inte besvara den första frågan.

Tipsa om de checklistor och praktiska råd om ammoniak som finns som rådgivningsunderlag till flera av rådgivningsmodulerna

Precisionsodling

Som en indikator på precisionsodling har vi valt höstvetete och kvävegödsling. Fråga lantbrukaren om hur stor areal höstvetete som odlas och hur många hektar som precisionsgödslas (med N-sensor, CropSAT och liknande verktyg).

Tipsa om modulen 16A

Övriga åtgärder inom övergödning

Detta är nyckelåtgärder som ingår i CAP-och LOVA. Besvara frågorna om damm/våtmark; skydds zoner; mellangröda/fånggröda och vårbearbetning. Besvara frågorna oavsett om gården är berättigad för stöd till dessa åtgärder eller inte.

Tipsa om modulerna 11Aa, 11aAb, 11C, 11D, 11E, 11B, 12B, 14A, 14B

Markhälsa

Gå igenom frågorna på fliken Bördighet med lantbrukaren. Svara ”Inte aktuellt” om det inte är tillämpligt på den aktuella gården.

Om det finns behov av att förbättra bördigheten på gården tipsa om modulerna 12A och 12 B.

Växtskydd

Gå igenom frågorna om hantering ned lantbrukaren. Flera alternativ kan väljas. Svara ”Inte aktuellt” om det inte är tillämpligt på den aktuella gården (till exempel på en ekogård eller om spruttjänster lejs in).

Gå igenom frågorna om att Förebygga, Övervaka, Behovsanpassa beslut, Överväg alla metoder, Välj skonsamma växtskyddsmedel, Begränsa användningen och Motverka resistens. Svara med betyget 1-5 på de frågor som är aktuella på företaget. Svara Inte aktuellt om det inte är tillämpligt på den aktuella gården.

Gå igenom frågorna om att följa upp med lantbrukaren. Svara Ja, Nej eller inte aktuellt

Om det finns behov av att förbättra arbetet med växtskydd på gården tipsa om modulerna 13A och 13I.

Biologisk mångfald

Gå igenom de olika åtgärderna som man kan göra för biologisk mångfald på gården och svara Ja, Nej eller Inte Aktuellt. Gå igen om frågorna och titta sedan tillbaka och diskutera de olika åtgärderna. Vi rekommenderar att du har broschyren ”Gynna mångfalden i åkerlandskapet” tillgänglig när ni svarar på frågorna som rör gården. I broschyren förklaras åtgärderna. Ta gärna med ett exemplar och ge lantbrukaren.

https://www2.jordbruksverket.se/download/18.4111fecc184eee0622a22612/1670486816823/jo22_13.pdf

Tänk så här när ni svarar på frågorna om vilka åtgärder som görs på gården.

Ja betyder: Åtgärden genomförs redan på gården som jag förfogar över”

Nej betyder: ”Åtgärden är möjlig att genomföra på gården som jag förfogar över men jag gör den inte i dagsläget”

Inte aktuellt betyder: ”Jag saknar i dagsläget (helt och hållet) förutsättningar för att genomföra åtgärden på min mark.

Exempel 1, ”Jag saknar vall i växtföljden och kan därför inte slå den inifrån och ut.” Exempel 2, ”Jag odlar ekologiskt, sprutfria kantzoner är därför inte aktuellt.” Exempel 3: ”Jag har vare sig tegeltak eller vasstak och kan därför inte bevara dem”.

Ta reda på om gården har naturbetesmark och isfall om den betas av egna eller andras djur. Finns ingen naturbetesmark så kan du strunta i resterande frågor under denna rubrik. Om det finns naturbetesmark så ska du besvara resterande frågor oavsett om den betas eller inte.

Gå igenom de olika åtgärderna som man kan göra för biologisk mångfald på naturbetesmarker och svara Ja, Nej eller Inte Aktuellt. Här finns lite hjälp

Åtgärd	Beskrivning
Hamlade träd	Hamlar du träd? Hamlat träd - definition. Läs mer på https://trk.idrelay.com/res/mail/2949/16730/3aa6c9f1-2432-438d-b302-dd7acc48363a.pdf
Betesfria år	Tillämpar du betesfritt år? En bit av betesmarken eller en specifik fålla betades inte under en betessäsong.
Sent betespåsläpp för att låta blommor blomma och fröa av sig	Tillämpar du sent betespåsläpp för att låta blommor blomma och fröa av sig?
Aktiv betesdrift	Inte bara släpp ut djur och låta dem gnaga under hela säsongen Tillämpar du aktiv betesdrift såsom stripbete eller rotationsbete för att gynna biologisk mångfald
Manuell slåtter	Slår du en äng manuellt med lie, röjsåg med skarp gräsklinga eller slåtterbalk?
Särskild höhantering	Låter du det avslagna höet ligga och sedan vänder du det eller hässjar du höet så fröer kan ramla av och spridas på ängen?
Skötsel av småvatten i betesmarker	Sköter du småvatten i dina betesmarker?
Skötsel av kulturlämningar	Sköter du kulturlämningar i dina ängs- och betesmarker?
Efterbete	Efterbetar du dina ängar?
Naturvårdsbränning	Naturvårdsbränner du ängs- och betesmarker?
Friställning av solitära träd	Friställer du solitära träd?

Ingen avmaskning på naturbetesmark	Ser du till att avmaska och idka karens innan djuren kommer till naturbetesmarker?
Fågelholkar	Sätter du upp fågelholkar i dina ängs- och betesmarker?
Fladdermusholk	Sätter du upp fladdermusholkar i dina ängs- och betesmarker?
Åtgärder för att gynna steklar	Gör du åtgärder för att gynna steklar (exempelvis solitära bi)
Restaurering av betesmark	Har du restaurerat ängs- eller betesmarker?
Faunadepå	Anlägger du faunadepåer i naturbetesmarkerna? En faunadepå är en hög med död ved
Mulmholk	Sätter du ut mulmholkar i dina ängs- och betesmarker? En mulmholk är en låda avsedd för insekter

Om det finns behov av att förbättra den biologiska mångfalden på gården tipsa om modulen 17A.

Klimat

Har du gjort en klimatberäkning? Svara du nej på frågan släcks flera frågor ner. Besvara de frågor som finns kvar.

Om det finns nötkreatur eller grisar på gården anger du klimatavtrycket per kg levande vikt. Beräkningsverktyget beräknar automatisk om till slaktad vikt men du måste klicka på spara först. Värden hittar du i rådgivningsbrevet från modulerna 20B, och 20D.

Ange gårdens två största grödor genom att välja i rullisten, och ange klimatavtrycket för dem i rutorna till höger om dem. Värdena hittar du i rådgivningsbrevet från modulerna 20C och 20D. Uppgifterna kan även finnas i rådgivningsbrev från 20A, 20B, i de fall rådgivaren arbetat med allokeringsfunktionen. Använd det färskaste värdet.

Ange andel BAT-gödsel dvs gödsel som är tillverkad med bästa möjliga teknik.

Välj det alternativ för sojaanvändning som passar bäst in på gården.

Tipsa om modulerna 20A, 20B, 20C och 20D.

Energi

Har du gjort en klimatberäkning? Svaret nej på frågan släcks flera frågor ner.
Besvara de frågor som finns kvar.

Ange energiförbrukning per kg produkt utifrån den produktionsinriktning du valt.
Det hittar du i rådgivningsbrevet från modulen 21C. Använd det färskaste värdet.

Ange andelen förnybart drivmedel som används. Gårdens siffror tas från dokumentationen från Energikollen eller uppskattas vid rådgivningen.

Ange andelen förnybar el som används. Gårdens siffror tas från dokumentationen från Energikollen, eller uppskattas vid rådgivningen.

Ange om det produceras t ex solceller, vindkraft och biogas på gården.

Tipsa om modul 21C, biogasrådgivningen och kurser i sparsam körning.

Resultattabell

Resultattabellen sammanfattar gårdens resultat och finns på Hållbarhetsanalysens första sida efter de olika indikatorområdena. Du har möjlighet att skriva ut resultatet.